

področje Grafika; Slikanje **problem** Ploski tisk; Slikanje s tempera barvami **tehnika** Slikarska monotipija ; Barve 1. in 2. stopnje **tema** Tihožitje; Domišljjsko slikanje cveta **motiv** Spomladansko tihožitje; Čudežni cvet **Faze ustvarjalnega procesa** **PREPARACIJA** priprava – spoznavanje s problemom zbiranje podatkov **INKUBACIJA** problem dobiva obrise in se pojavljajo različne mogoče rešitve, obdobje podzavestne aktivnosti **ILUMINACIJA** inspiracija – najbolj dramatični trenutek ustvarjanja, najdena je rešitev **REALIZACIJA** prične se ustvarjanje in uporaba idej **VERIFIKACIJA** analizira in ovrednoti se ustvarjeni rezultat **Faze procesov pri L vzgoji** **F UČENJA** prepoznavamo problem in zbiramo podatke o Lproblemu za njegovo rešitev in kritično vrednotenje dosedanjih spoznanj o problemu; predstavlja elemente motivacije posredovanje novih likovnih in drugih pojmov, opredelitev likovnega problema Ltehnike Lmotiva orodje **IGRE** improvizacija ob aktiviranju intuicije; popolnoma svobodno sproščeno intuitivno inventivno iskanje v smislu igre kjer naj bi se pojavilo mnogo idej in možnih rešitev U se sprosti improvizira poskuša spontano povezati predhodna spoznanja **F USTVARJANJA** sledi odkritju rešitve; pride do ustvarjalne rešitve **povezano razen pri grafiki izdelovanje matrice, odtiskovanje** **F DELA** realizacija ki zaključi ustvarjalni akt; ustvarjalna uporaba pridobljenih spoznanj in doživetij likovnega problema U ustvarjalno idejo realizira **VREDNOTENJA** verificiramo dosežene rezultate; strnitev spoznanj v smislu verifikacije rezultatov, analiza uspešnosti rešitve likovne naloge (Lproblem Ltehnika izvirnost) in razgovor o delu in izkušnjah, povezuje kar smo povedali z delom, O mora vedet cilj U ure kaj želimo da nastane **ARTIKULACIJA** **uvodni del** uvodna motivacija, pogovor o likovni nalogi Lproblem Ltehnika motiv napoved smotra napotki za delo in konkretizacija Lnaloge **Osrednji** praktično delo učencev **zaključni** likovno vrednotenje zaključek

IZHODIŠČA pri načrtovanju učno-vzgojne strategije Učitelj lahko pouk začne z razlago **L problema**. Temu poišče primeren motiv in likovno tehniko. Poudarjen je **KOGNITIVNI vidik**, A in PM vidik sta v funkciji spoznavanja. Učitelj lahko učencem najprej predstavi izbran **motiv** Z ustreznimi metodami učencem približa še likovni problem, skupaj pa izberejo najprimernejšo tehniko za realizacijo tako postavljene naloge. Poudarjen je **AFEKTIVNI vidik**, K in PM sta v funkciji poglobljanja in likovnega izražanja doživetega. Izberemo umetniška dela ki bodo všeč dečkom in deklicam Učitelj lahko pouk LV prične tudi s predstavitev zanimive **L tehnike**. Ob tem najprej izbere primeren motiv, ki mu doda še ustrezen likovni problem. Takšno načrtovanje poudarja **psihomotorični vidik**, K in A pa sta v funkciji uspešnega razvijanja motoričnih spretnosti **Načrtovanje Didaktično-metodično** učne metode in oblike dela učna sredstva mediji **Organizacijsko** sestavine čas v posameznih stopnjah **Tehnično** materiali in orodja kaj potrebujemo mi in oni **UČNA PRIPRAVA** **PEDAGOŠKO področje** didaktično-metodično ker učitelj določi strukturiranje učne snovi po obsegu in globini artikulacijo ure lastne aktivnosti in aktivnosti U v procesu Lvzgoje in izbira metode oblike dela za razporejanje snovi mora učitelj poznati predhodno situacijo in cilje posamezne did enote **VSEBINSKO strokovno** obsega likovno-teoretični problem ki je izhodišče za Ustvarjalno delo učitelj predvideva pridobivanje novih Lpojmov reagiranje učencev in doživljanje likovnosti **MATERIALNO organizacijsko tehnično** predvideva primerno izbiro medijev učnih pripomočkov in materialov ter orodij za uspešno izvajanje praktičnega dela **PSIHOFIZIČNO** predvideva prilagajanje načrtovanih ciljev sposobnostim otrok in učiteljeno ustvarjalno delo in obvladovanje učnih strategij

USTVARJALNOST 4 x P trstenjak PROCES način razmišljanja delovanja PRODUKT izdelek ko ga vidimo PRESS okolje determinira posameznika PERSONALITY osebnost **TABELSKA slika** Spodbuja pri U razmišljanje in učenje z odkrivanjem, aktivira U da opazuje raziskujejo spoznavajo likovne pojme; otroke moramo pritegniti k nastajanju TS s tem jih že motiviramo, Kriteriji vrednotenja merila na kaj smo pozorni, z lepljenjem vključujemo učence veliko in pregledno, reprodukcije **MEDIJI** omogočajo razlago predstavitev vizualizacijo težje razumljivih abstraktnih pojmov; pri L uporabljamo M kot metodični pripomoček **PRODUKTIVNI** materiali za likovno oblikovanje risalni blok tempera barve voščenke oglje svinčnik glina **RECEPTIVNI** reprodukcije likovnih del s področja r s g k a **Mediji kot nosilci viri info** tiskane reprodukcije episkop grafoskop diapozitivi video zgoščenke internet **Mediji kot prenašalci info** materialnost haptičnost prosojnost format gibljiva slika širina in detajl tridimenzionalnost zvok tekst original **MOTIVACIJA** Proces izzivanja zburjanja človekove aktivnosti da bi dosegli nek cilj **Elementi M 1** Zburjenje napetost in zanimanje za aktivnost pripomorejo da je U pripravljen in motiviran za lik-ustvarjalno delo **2** Notranja podpira vrednotenje besedno ocenjevanje in zunanja ocena M **3** Storilnostna m primerne skupinske slike na tabli asfaltu pano stena **4** M kot zavest o cilju Lizražanja **5** M kot nivo aspiracije U si izmislijo svoj motiv drugo tehniko **6** Radovednost interes kot m **7** Lmotiv kot m **8** Materiali orodja in tehnika kot m **Notranje M dosegame** z primerno izbranimi motivi, ustrezno zastavljeno Lnalogo časovno primerno zastavljenimi urami glede na starost Lnalogo motiv tehniko, dinamično zastavljenim prepletanjem Lpodročij zavedanjem da je Ldelo ustvarjalno individualno raziskovalno razgibanim načrtovanjem Lvzogje **SKUPINSKO delo** formiranje skupin ki samostojno rešujejo določene Lnaloge, nastaja skupinsko Ldelo ustvarja ga več O, sodelujejo se dogovarjajo prilagajajo **SKUPNO** vsi U sodelujejo pri enem ali več Ldelih vsak prispeva svoj delež ki se podreja skupno zadanemu cilju, prispevek posameznika je njegova individualna rešitev Lnaloge in je v skupnem delu v celoti razpoznaven ribica v akvariju

NAČELA Ustvarjalnosti zagovarja razvoj ustvarjalnega mislečega raznosmerno razmišljujočega posameznika, ustvarjalnost osnovno gibalno izraznih dejavnosti Lizražanja Lumetnosti, razvijanje Loblikovnih Lizraznik sposobnosti U **Svobodnega izražanja** pogoje za ustvarjalnost svobodno izbiranje Lpostopkov Lrešitev, odklanja postavljanje O pred gotove Lrešitve prepušča svobodno izbiro poti do rešitve Lnaloge **Interesa+aktivnosti** izbiranje motivov in tem za Lizražanje načrtovanje ur Lvzogje na podlagi O zanimivih postopkov motivacij, predvideva interes in zavestno aktivnost U v procesu Lvzogje in ne le pasivno reproduktivnost **Kakovosti+vzgojne usmerjenosti** umetniška dela in reprodukcije ki jih kažemo O kakovostne Ldidaktične aplikacije, seznanjamo s preverjeno kvalitetnimi Ldeli, razvoj O občutka za lepo **Individualizacije+prilagojenosti razvojni stopnji** upoštevamo RS in njene značilnosti posebnosti vsakega posameznika prilagajamo načine pred delovanje pristope k posamezniku med praktičnim Ldelom, merila za nanaliziranje vrednotenja in ocenjevanje Ldela, I razlik med O se zavedamo in jih vzpodbujamo **Nazornosti** nazorne in jasne aplikacije vizualne stvarnosti predstavitev Lfenomenov barvnih kontrastov različnih vrst črt, nazorna navodila za delo demonstriranje Lpostopkov uporaba Ltehnik, kriteriji za vrednotenje Ldel **Življenjske+psihične bližine** pri izbiri tem in motivov izhajamo iz neposrednega O okolja in zanimanj in skrbimo da lahko O do vsebin vzpostavijo čustven odnos. Pozimi pri risanju figure v gibanju-tkmovanje v smučarskih skokih, portret sošolec starši **Postopnosti+sistematičnosti** upoštevamo zakonitosti O razvoja in razvojna zaporedja na kognitivnem afektivnem in PM področju upoštevamo razvojne stopnje O Lizražanja, upoštevamo Ldidaktične zakonitosti postopnosti in sistematičnosti, O vodimo od bližnjega k

daljnemu od znanega ke neznanemu od enostavnega k zapletenemu **Eksemplarnosti** v procesu L vzgoje izpostavimo tiste vsebine ki omogočajo največjo kvaliteto realizacije ciljev in nalog L vzgoje, učitelj izbira tiste motive in teme ki omogočajo najbolj kvalitetno rešitev L naloge, pride do izraza ko U spoznavajo L dela iz domače in svetovne zakladnice Lumetnosti

SPECIFIČNE metode dela so sistemi načinov dela, ki izhajajo iz štirih osnovnih karakteristik estetskega fenomena v didaktičnih procesih. **M ki izhajajo iz specifičnosti estetske komunikacije** **M estetske komunikacije** – **M estetskega kultiviranja** in **M širjenja in elaboriranja likovne senzibilnosti** omogočata izvirno in lastno iskanje rešitev Estetska komunikacija se razlikuje od družbene in znanstvene komunikacije. Gre za prenos emocionalno-estetskega sporočila in za kultiviranje zavesti sprejemnika sporočila ter bogatenje njegove občutljivosti za likovne strukture. Bistvo obeh metod je, da prenos emocionalno-estetskega sporočila usmerja učitelj tako, da kultivira zavest učencev (da se med seboj upoštevajo in so strpni do drugačnih likovnih rešitev in interpretacij). Učitelj upošteva, da vsi učenci ne doživljajo in presojujejo enako in učence z upoštevanjem različnosti dodatno motivira. Učenci na svojih delih izrazijo različnost estetskih doživljanj in estetskih sodb. Učenci si širijo občutljivost za posamezne likovne komponente, spoznavajo različne strukture likovnega izražanja in pridobivajo likovna spoznanja in likovno občutljivost. **M ki izhajajo iz kompleksnosti likovnih pojavnosti, funkcij in procesov** **M kompleksnosti in prepletanja** in **M izmeničnih vplivov** Metodi poudarjata slojevitost likovne ustvarjalnosti in likovno-ustvarjalnih procesov. Ustvarjalna uporaba teh metod pri učencih spodbuja slojevitost likovne ustvarjalnosti (motiv, tehnika, likovni jezik, osebnost posameznika). Učenci se likovno izražajo spodbujeni z enim od mnogih naštetih elementov slojevitosti, druge vključujejo v svoje likovno izražanje. Učitelj med delom prelije pozornost otrok iz enega v drugi sloj in opravi isti postopek pri vrednotenju, ob končani likovni nalogi. **M ki izhajajo iz individualnih, subjektivnih značilnosti likovnih fenomenov** **M osveščanja lastne senzibilnosti** in **M avtonomnih likovnih postopkov** Metodi upoštevata individualnost učencev pri likovno-ustvarjalnem delu in v recepciji umetniških del.

Metodi pripomoreta k uvajanju učencev v lastno osveščanje subjektivnosti in senzibilnosti, s čimer učenci v delu počasi preidejo iz spontanosti na samosvoj, subjektiven in vse bolj zavesten proces. Učitelj postopa tako, da se likovni doživljanj oz. likovno oblikovanje obdrži pri učencih v zavesti kot likovna izkušnja, ki jo lahko v ustreznih situacijah ponovno izkoristijo, s čimer povečajo lastno likovno občutljivost. Z metodo osveščanja lastne likovne senzibilnosti spodbujamo učence, da v likovnem delu prehajajo od spontanega k zavestnemu subjektivnemu likovnemu delovanju. Z uporabo metode avtonomnih likovnih postopkov se pri učencih razvijajo individualne likovno-oblikovalske in likovno-izrazne strategije. **M ki izhajajo iz specifičnosti ustvarjalnih procesov** **M transponiranja in alternativ** in **M posrednih stimulansov** Metodi temeljita na postopku transponiranja, pri katerem se prožita izvirnost in lastno iskanje rešitev. Učencem omogočata, da se spopadejo z neznanim in novim, saj daje učitelj posredna navodila pri reševanju likovnega problema in pri izvedbi likovne tehnike. Metodi pripomoreta k uspešnosti likovno-ustvarjalnega dela, saj spodbujata učence k

iskanju alternativ pri reševanju likovne naloge. **M ki izhajajo iz specifičnosti likovnih tehnik** **M direktnega učenja likovne tehnike** in **M samostojnega dojetanja in usvajanja likovne tehnike s pomočjo lastne izkušnje** Metodi učence spodbujata k iskanju rešitev v poznanih likovnih tehnikah in tehničnih postopkih ter k izvedbi izvirne likovne tehnike. Skozi lastno delo učenci spoznavajo posamezne likovne tehnike, ustrezna uporaba metod pa jih vodi k razvijanju izvirnega postopka v izvedbi likovne tehnike in individualnega postopka pri tehnični izvedbi likovnega dela. Individualne značilnosti posameznih tehnik in pridobljene izkušnje učenci nato primerjajo med seboj in prepoznavajo podobnosti in različnosti.

SPLOŠNI CILJI PREDMETA:

Učenci:

- razvijajo opazovanje, predstavljalnost, likovno mišljenje, likovni spomin in domišljijo
- razvijajo interes za različne oblike likovne dejavnosti
- usvajajo elementarna znanja likovne teorije in ostrijo čut za likovne vrednote
- se seznanjajo z razlikami in povezavami med vizualnim in likovnim svetom
- bogatijo in ohranjajo zmožnost za likovno izražanje
- razvijajo zmožnost doživljanja lepote v naravi in umetninah, razvijajo čut za lepo
- razvijajo zmožnost oblikovanja meril za kritično vrednotenje lastnih del, del vrstnikov ter umetnikov

PROBLEMSKI POUK

Subjektivni dejavniki:

- Izbira oblik in metod poučevanja in učenja, učiteljevo poznavanje umskih in likovnih zmožnosti posameznega učenca, starostna stopnja, spol, značaj učenca, zainteresiranost za likovno izražanje, zmožnost motivacije, likovna nadarjenost,...

Objektivni dejavniki:

- Učitelj načrtuje svoje delo-cilje in delo učencev ter cilje programa (likovne naloge); učitelj mora upoštevati pogoje (primernost učilnice, št.učencev, materialne razmere, pripravo in uporabo primernih medijev, uporaba različnih metod in oblik dela)

CILJNA NARAVNANOST

*Vzgojni cilji (osebni razvoj učencev, moralne in estetske norme- vplivajo na razvoj vzgojene osebnosti)

- Estetski cilji: spodbujajo interes in potrebo ter razvijajo zmožnost estetskega doživljanja in dojetanja lepote v naravi in umetnosti

- Socialno-moralni cilji: razvijajo odnos do soljudi in okolja

- Emocionalni cilji: razvijajo pozitivna čustva, doživljanje, dejavnost, veselje, sproščenost

*Izobraževalni cilji (dopolnjujejo vzgojne in omogočajo učenčev vsestranski razvoj pri LV, nanašajo se na družbeni vidik, na znanstveno in umetniško izobraževanje)

- Informativni cilji: določajo vsebino likovnih problemov

- Formativni cilji: določajo strategijo reševanja likovne naloge pri likovnem izražanju

- Končni cilji: obsegajo načrtovanje spremenjenega vedenja-napredka učencev, za katerega so pogoj učitelj in učenci

- Procesni cilji: obsegajo vse, kar počnejo učitelj in učenci v učnem procesu

* Razvojni (funkcionalni) cilji (povedo, kako učenci usvajajo znanje, kako izostrujejo misli in razvijajo spretnosti; doseganje le teh omogoča problemsko zasnovana lik.naloga)